

ERDŐVIDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI, TANÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

AZ »ERDŐVIDÉKI TANÍTÓ-EGYESÜLET« HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 Kor., félévre 4 Kor., negyedre 2 Kor.
Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetmények díja árszabály szerint.

Főszerkesztő: **Dr. Ferenczy Géza.**

Felelős szerkesztő:
Hoffmann Géza.

Főmunkatárs:

Dr. Debreczy Béla.

Kiadó-hivatal:

Rozsondai János könyvnyomdája Baróton, Kossuth-u.
A lap szellemi részét illető közlemények
Hoffmann Géza f. szerkesztőhöz Képekre intézendők.

Játék a szavakkal.

„A koalíció vágyaival mi is egyetértünk, a tényeivel azonban nem.”

„Hazánk függetlenségeért küzdünk, a koalíció eddigi működéséből azonban nem gyerhetünk garanciát arra, hogy vágyainkat helyes eszközökkel tudná megvalósítani.”

„Nemcsak mi gondolkozunk így, hanem a fővárosi sajtó — (t. i. a szabadkőműves és a felekezeti semita néppárti sajtó) legnagyobb, legkomolyabb része, amely ezelőtt a legkoalíciósabb volt.”

Ilyen szólásokat szedhetünk ki abból a sajtóból, amely tudja Isten kinek, minek áll a szolgálatában, kit óhajt és mi-féle vizeken halad céljai felé.

Ez merész játék a szavakkal!

A magas képesítés ezen korszakában nagy vakmerőség kell ahhoz, hogy ifyeneket irjanak a gondolkozni, a tényeket mérlegelni tudó közönségnek olyanok, akik a haza függetlenségeért soha, de soha sem küzdöttek és akik a koalíció eddigi kifogásolt tényeit is csak végtelenül szomorú, áldástalan és önző politikájuk által szoritották ezen zsákutcába, amelyből — sajnos ugyan, de elismerjük mi is — a haza függetlenségének kivívására vajmi kevés kilátásunk van nekünk is, a koalíció legelszántabb és legodaadóbb hiveinek.

De ne mondjuk ki reájok oly könnyen a hazaárulás vádját. Nagy szó ez és annak borzalmas jelentősége van! Legyünk fukarok a jelzőkkel! Ne gyártsunk félisteneket, de ne gyártsunk gazembereket sem! A hazát elárulni nem kicsiség s ehhez a szörnyű bűnhöz a nagy időknek és a tragikus eseményeknek épp oly alakulása szükséges, mint a hazafiúi önfeláldozó erények beigazolására.

Akiket a szürke időkben nagyoknak tartunk, mert a hangjuk öblös, a szavok súlyos, a gondolatuk izzó és hevítő, — azok éppen úgy nem félistenek, mint nem hazaárulók az olyanok, akik az öblös hang után nem indulnak s akik az énjöket inkább szeretik, mintsem hogy a hazáért, a közügyért áldozatokra képesek is lennének.

Tény az, hogy az ilyen általános szólások, az ilyen semmitmondó kifejezések napjainkban szerfelett gyanusak és különösök s megítélés alá esők; mert aki a haza függetlenségeért küzd, akkor küzdjön tényleg érette és szaporítsa a küzdő sereg erejét karjával, eszével, lelkével.

Ne féljen a szabad vélemény nyilvánítás jogától, azt megteesszük mi is, a koalíció hivei, rámutatunk ni is mindenkor nyíltan, leplezetlenül a kormányzat

tévedéseire, mert elvünk az, hogy mindenkinek joga és kötelessége a közboldogulásra vezető utakat, eszközöket, módokat keresni és azokról véleményét elmondani. De félreállani és kárörvendőleg szemlélni a közboldogulást gátló körülményeket és félreállani a mi helyzetünkben, ahol oly élesen körülhatárolt ellenérőkkel állunk szemben: — itt már az olyan gáncs, az olyan kritika nem a haza függetlenségére irányuló törekvések sugalmazásából ered, ez már a haza függetlenségét gátló erők szolgálatában nyilvánuló vélemény s akik ezt teszik, azokat nem a függetlenségért törekvők sorába számítják, de számításába veszi — mint segédcsapatot — a függetlenségünk letörésére törekvő hatalom.

Amikor egységeseknek kellett volna lennünk, kiállottak a sorokból. És e kiállításukkal eredményezték azt, hogy a nemzet küzdelme csak a többség küzdelme lett; hogy az általános közérzet és közhangulat csak a többségé lett, az általános jelleg kétségbevonott és a küzdelem eredménye — nem győzelem, csak elodázó kiegyezés, csak ideiglenes megbékülés lett.

Ha mindnyájan egyek vagyunk, ha nem akad közülünk sem miniszter, akire a császári vétó a megpuhítás elérésére szükségeltető eszközöket és hatalmat reáruházhatja; ha nem akad főispán, aki a részekre erőszakos nyomást gyakorolhason; ha nem akad vármegye, nem akad testület, állampolgár, aki a nemzet jogait egész nyíltan tagadó katonai hatalom szolgálatába még a legcsekélyebb hajlandósággal is lépjen; ha az elvek harcában elmegyünk csupán addig a határig, ahol a bölcs mérséklés ezt megengedi és a temperamentumok különbözősége még a csoportokra való tömörülést igazolja, de összekerülünk a határon mindnyájan, a mikor már nem a részletekről, nem a személyi szimpátiákról és egyéni nézetekről van szó, hanem a nemzeti becsületről: — akkor talán a király és a nemzet megértvén egymást, ma már jogosabban, indokoltabban oszolhatnánk a részletek helyesebb kidolgozásában csoportokra vagy pártokra.

De nem így történt! A határon is néma szemlélői maradtak e küzdelemnek, sőt szavaikból inkább a kárörvendés, inkább az ellenfél hatalmát és vélt jogaiba, nagy és mindeneket legázoló erejébe vetett hitét tápláló biztatás hangzott ki; ők nem a küzdő nemzet mellé állottak, de az egyéni hajlamok szerint csoportosult nagy erőt kötötték le belőle s gyűlölködő pártemberek maradtak ott is, ahol a magyar haza testvéries egyetértést követelt mindnyájunktól.

Sőt amíg egy részök ily elkülönülő helyzetben maradt, addig soraikból nap nap után többen váltak ki, akik szóval, tolla, cselekedettel a magyar nemzet letiprására vállalkoztak!

S csakis ezen idő óta vannak szociálistáink, akik hazát nem ismernek; vannak tudósaink, akik a patriotizmust ócska, avult és beteges fogalomnak minősítik s melyből a népekre háramló minden rosszat levezetnek; vannak demokrataink, akik a demokratizmus nagyszerű tartalmát a hazaellenes tanok gyűlölködésével telítették meg s azóta működik az a sajtó, mely a nemzet vezéreinek, törekvéseinek becsúrlásával kavarja a függetlenség magasztos eszméit s játszik a szavakkal és ebben szállítja a mérget a magyar nép megrontására.

Függetlenséginek vallja magát, de úgy tesz, mintha a függetlenséget Kossuth ellen kellene kiküzdenie. A katolikus Apponyival szemben erős protestáns, aki csak a protestánsizmus kérdéseit iránt van érveke, míg a kalvinista Darányival szemben már az internacionális nép barátja. Megfojtotta volna a szólásszabadságot, míg most minden piszkot jogosnak, megbecsülendőnek tart, ami a sajtóban megjelenik. Vasba verette volna a hivatalnokokat, akik sorsuk javítására csak egy hangosabb szót is kockáztatni mertek, s most felborítani törekszik fegyelmet, hűséget, rendet, tisztviselői becsületet s minden ily irányu törekvést jogosultnak, igazságosnak és szabadságra vezetőnek talál.

Nyílt programot nem adnak, de ilyen szójátékokkal dolgoznak, mialatt szervezkednek, de hogy mire, hová, kinek? erre nincs felelet; erre csak a szomorú mult adhatna némi felvilágosítást.

Minél inkább végére érünk tehát ennek az átmeneti időnek, annál inkább szükséges az óvatosság és a határvonalak meghúzása.

Lássunk tisztán, lássuk, ki az ellenességünk, legyünk óvatosak és figyeljünk jól! Belopóznak függetlenségi, felekezeti köntösben, különféle izgató jelszavakkal; felhasználják az egyéni szeretetreméltóságot, rámutatnak a vezető állásokban lévő férfiak közötti különbségekre és unostalan ostorozzák az átmeneti kormányzat meddőségét, tehetetlenségét s az alkotmánybiztosítékaink válságát, amelynek felidézésében nagy részök van.

De mindezek ne vezessenek félre bennünket! Mellőzzünk minden szempontot: felekezeti, egyéni szeretetreméltóságot, sérelmeket, barátságot, ki nem elégített ambíciókat, mellőzéseket, kitüntetések, lokális érdekeket; mert ha szomorú idő-

Kiadó lakások.

Baróton az alsó Kossuth-utcában lévő LANGER VILMOS-féle házban egy vagy két lakás — esetleg azonnali beköltözésre is — jutányos áron kiadó.

Bővebben értekezhetni özv. Langer Vilmosnéval, Baróton.

Toronyépítés.

A székely-zsombori (Udvarhely-vármegye) evang. egyház tornyának építésére f. 1907. évi május 20-án d. u. 2 órakor árlejtés lesz.

Előirányzat 7656 korona, bánatpénz ennek 5%-a.

A presbyterium.

Hajeltávolító!

Hölgyek figyelmébe!

„Szomet“, amerikai újdonás, az arc bármely részén és karon szőr-kinövéseket könnyű kezeléssel pár perc alatt gyökerestől eltávolít biztos sikerrel.

Használati utasítással diszkrétan küld 10 korona utánvétellel a magyarországi kizárólagos főraktárából:

SOÓS KÁROLY, Marosvásárhely.

VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁRI
RÉSZVÉNYEKRE,
SORSJEGYEKRE, ÁLLAMPAPIROKRA

KÖLCSÖNT

adunk kényelmes visszafizetés mellett.
FELVILÁGOSÍTÁSUNK INGYENES.

HECHT BANKHAUS, R. T.

BUDAPEST, Ferencziek tere 6. szám.

7 Koronárt

egy pontosan járó nickel

remontoir-óra

jótállás mellett

DEUTSCH A. MOR

órá- és ékszerésznél

BUDAPEST, Király-utca 44.

Nagy raktár

ékszerárak- és órákülönlegességekben.

ooo Bármily óra javítás 2 kor. ooo

CONTINENTAL-KÁVÉ

IMPORT,

kávé- és thea-áruház,

BUDAPESTEN, Lipót-körút 13. sz. a.

zamatos, jó minőségű kávékat küld 4½ kgmos postaszakban 11 kor. 70 filléért, kiváló minőségben 13 kor. 50 filléért bérmentve.

Tessék árjegyzéket kérni.

Rheumát,

Csuzt,

Köszvényt

feltétlenül és biztosan gyógyít a híres és minden házban nélkülözhetetlen

Dr. Arányi herkulesfürdői

Rheuma-olaj.

Ajánlható kéz, láb, hát, mell- és derekfájásnál, ütés, erőltetés, ficzamosodásoknál, fülzúgás és fülzúgás, fej- és fogfájásnál. Kapható a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszerháza, Hódmezővásárhely, Kossuth-tér.

Ára egy üvegnek 2 korona. — Próbaüveg 1 korona. 6 koronás rendelésnél ingyen csomagolás, bérmentve.

Dr. HOMANN EDE

sanatoriuma és vizgyógyintézete

FROHNLEITEN

a déli vasút gyorsvonati megállóhelye Grác mellett.

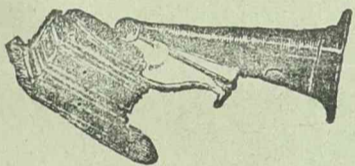
Kellemes tartózkodási hely ideg- és

belső betegségben szenvedőknek,

lábbadozóknak stb.

Egész éven át nyitva.

Mérsékelt árak. Prospektusok ingyen.

Nines szebb,
olcsóbb és kedvesebb ajándék
mint egy

beszélő gép!

Kapható: **Edison-Phonograph** 5 forint; **Grammophon** 6 műdarabbal 12 frt 50 kr.-tól; **Automata** 35 frittól fennebb. Hengerek és lemezek óriási választékban. — Több ezer új felvétel ének- és zenében.

Használt lemezeket veszek, vagy ujakra becserélek.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Karácsonyi énekekről külön jegyzéket küldök. — Aki megrendelésnél e lapra hivatkozik, az 5% engedményt kap.

Magyarország legolcsóbb beszerzési forrása:

TOTH JOZSEF grammophon-nagykereskedő **Szeged**, Könyök-utca 333. sz.

Szőlőoltványok!!

Hiányok pótlására: Két éves, száza 20 Kor.

Telepítésre: Gyökeres zöldoltvány, ezre 160 Kor.; sima 90 Kor. Fás-oltvány I. 200 Kor., ugyanez szépséghibával 90 Kor.

Mind Riparia portalis alanyon, a legjobb és legbőtermőbb bor- és csemege-fajokban.

HEGYI BOR legolcsóbban.

Árjegyzék ingyen.

Székely I. József, Gyöngyös.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-GYÁR

B R A S S Ó B A N.

Baróthon kapható: Ineze Gyula és Daniel Ferencz urak kereskedéseiben.

Eötvös Lajos és Társai

KERESKEDELMI KERTÉSZETE és MAGKERESKDESE

TARZAL (Zemplén megye).

1000 darab Gleditschia csemete	4 Kor.
1000 „ 2 éves akác csemete	10 és 15 „
1000 „ 1 éves „ „	4—6 és 16 „
1000 „ vadalma csemete	12 és 20 „
1000 „ vadkörte „ „	14 és 25 „
Nagy virágu kerti diszfüvek, 10 darab	1.20 „
2 éves bokorrózsák, 10 drb 5.—, 100 drb.	35 „
2 éves hónapos rózsák, 10 drb 5.—, 100 drb	35 „

Belsőrendű kerti magvak, virághagymák, disznövények
a legolcsóbb áron.

160 oldalas főárjegyzékünk kívánatra bérmentve.

A legújabb szenzáció!

5 kedvelt operette ingyen.

5 kedvelt operettet ingyen kap minden vevő aki nálam vásárol

egy **Operette-Gramofont.**

Ára 30 korona teljes felszereléssel együtt.

Az „Operette-Gramofon“ az 5 nagy patent lemezzel együtt, kapható egyedül csakis:

W Á G N E R, a „Hangszer-Király“-nál,

Magyarország legnagyobb rakt. különleges és műkedvelői hangszerekben.

Budapest, VIII., József-körút 15/v.

Szabad megtekintés! **Telefon 67—85.** Szabad megtekintés!

ELŐPATAK

GYÓGYFÜRDŐ

kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hólyag- és a méh hurutos bántalmainál, máj- és lépbajoknál, köszvény- és czuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknél.

A nagyhirű **előpataki gyógyvizek** orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hideg fürdők, vizgyógyintézetű kezelés, massage, svéd torna, diätikus étrend) **rendkívül kedvező eredményt mutat fel.**

Fürdő-idény: május 15-től szeptember 15-ig.

Vasuti állomás; Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig) a gyógy- és zenedíjak fele fizetendő, lakások 50%-al és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdus égvényes vassal vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz háznál is használható és **üdítő, kellemes ital**, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba.

Szétküldési hely Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Géptulajdonosok és gépészek

figyelmébe ajánljuk a legjobban bevált **gőzkazán tüzeső önműködő készülékeinket.**

Ezen szabadalmazott önműködő készülék 5-20 mm. nagyságig állítható, amely eredeti fűtőfelület tisztítása által, bármilyen tüzelő anyagnál is, 50% tüzelőanyag megtakarítást érhetünk el. A kazánok meleg állapotban éppúgy mint hidegen tisztíthatók és tiszta tüzeső-felületet kapunk, anélkül, hogy a csöveket rongálná.

Kiváltságos előnye még az is, hogy szívós azél anyagánál fogva elromlásnak vagy javításnak egyáltalán nincs kitéve, amit 3 éves használati elismerő levelekkel kívánatra bizonyítunk.

Használhatók gőzkazán, mozdony, hajók, lokomobil és bármely stabil gép csöveihez odasüli 2-3 éves korom, vízkő és iszap gyors és könnyen letakarítására; mely biztos sikerér **Gedeon Ignác és Társa** feltalálók mechanikus szakértők 5-10 évig jótállást vállalunk.

Ezen készülék bármely eddig használt csőtisztító-rudra szerelhető angol csavarmenttel. Mely bevált csőtisztítókról minden géptulajdonosnak saját érdeke, hogy saját százszoros hasznáról meggyőződést szerezzen.

Köpeczi raktáron. Utánvét mellett szállítva.

Vasuti gőzkazán forreső-tisztítók csavarmentű, tömör esztergáló késekkel.

Számok: 38 42 47

Korona: 24 28 32

Szabályozható ipari gőzkazános tisztítók árai:

Számok: 27 40 50 60 70 80 90 100 110 120. Eközben még vannak Korona: 10 14 18 22 26 30 35 40 45. átmeneti számok.

Megrendeléseknél kéretik a T. Cz. a forreső belvilág átmérétét pontosan megjelölni.

Főraktár és iroda: **GEDEON MÁTHÉ, Köpeczen,** Erdély. (Háromszék m.) Vasuti állomás Agostonfalva.

Szt.-László (Püspök) gyógyfürdő

Nagyvárad mellett, Kernáts János fürdőberlő kezelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin $\frac{3}{4}$ órai távolságban. Május, augusztus hónapokban naponta 19, vasárnap- és ünnepnapokon 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasuti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai hírű 41° C. meleg természetes hévíz javalva van: az izületek és izmok oszidos bántalmainál, idült s különösen savas izületi loboknál, esontörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, amelyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál); különböző bőrbajoknál és végre női bajoknál: **belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmak, májbajok és vesekövek eseteiben.** Állandó fürdőorvos: **dr. Nagy Ignác.**

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 kor. 20 fillér és 6 korona között váltakozik. Gyógyterem (Cursalon) hirlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztallal. Teraszok szép kilátással. Éttermek, cukrászda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő **óserdőben.** Az erdőben jó tekepálya és Lawn-Tennis. — Öt tükörfürdő és három kádfürdőn kívül mórifürdők is vannak rendszeresítve. Fürdők 40 fillértől 1 korona 20 fillérig. **Elsőrendű, kitűnő, állandó zenekar.** — **Telefonösszeköttetés Nagyváraddal.**

Villany-világítás. A legszebb kirándulás és szórakozási hely. Konyha és vendéglő a bérlő saját vezetése mellett.

Prospektust kívánatra küld a fürdőkezelőség.

POLLITZER-féle

sérvambulatórium

nyilvános orvosi rendelő intézet

sérvbajosok, ferdénnyöttek és amputáltak részére.

BUDAPEST, IV., Károly-körút 10. sz.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlás nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Egyéni, speciális kezelés Olcsó árak!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 K.-tól fölfelé.

Vidéki rendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

HYGIENIKUS CZIKKEK a legfinomabb minőségekben, orvosiilag ajánlva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatja 2-16 Kor.

Ugyanott most jelent meg: »Az ember egészsége« című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

HA
KÖSZVÉNYBE, REUMÁBAN
vagy ISCHIASBAN

SZENVED,

vegyen egy üveg

Dr. FLESCH-féle

Köszvény-szeszt

mely csuza, köszvényt, rheumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető.

Kapható:

Dr. Flesch E. M. gyógyszer-tá-ában a „Magyar korona“-hoz, Győr, Baross-út 24. sz.

Egy 1½ decilit. üveg ára 2 Kor. Huzamosabb használatra való u.n. „családi üveg“ ára 5 K. Harom kis vagy két „családi üveg“ rendelésnél már bérmentve utánvét mellett küldjük.

SZÉPEN,

tisztán csak a

YOST

írógép IR

és sokszorosít, mert a YOST-gép nem szalagos gép!

Ára 600 Korona.

Használt gépek 300 és 400 Kor. között váltakoznak. Utóbbiak kitűnően berendezett műhelyünkben javítottak.

Ugy az új, mint a használt gépekért egy évi szavatosságot vállalunk.

YOST írógép részvénytársaság

Budapest, New-York palota.

KALDOR M. igazgató.

Ne mulasszon el kérni
ingyen és bérmentve prospektust
és mintákat a legjobb styriai

FÉRFI- és NŐI-

LODENBŐL

vadászatra, erdészetre és turisztikára, valamint az összes divatszövetekből férfi- és gyermeköltönyökre, felöltőkre, ulsterekre, a legolcsóbból a legfinomabb minőségig, az általánosan jó hírnévnek örvendő első és legnagyobb loden-kiviteli cégétől

OBLACK VINCZE,

cs. és kir. posztószállító Grác,
Murgasse 9/c.